

Svar på KPMG:s rapport om kostnadsersättningar

Inledning

Det här dokumentet strävar efter att förklara hur Ibn Rushd följer ekonomiska regelverk och rutiner. KPMG har i sin granskning hittat ett antal pekade ut ett antal transaktioner som felaktiga. Vi kan här förklara att så inte är fallet.

Ibn Rushd följer redovisningsstandard. Vår revisionsbyrå PwC som har stor erfarenhet av att arbeta med civilsamhällesorganisationer intygar att "studieförbundets interna kontroll för dess gemensamma rutiner är god". Se PwC:s granskning i bilaga 22a och 22 b.

Det är dock viktigt att betona att olika organisationer och branscher tillämpar redovisningsstandard på olika sätt – rutinerna skiljer sig åt. För att effektivt kunna granska en organisation, och efterfråga rätt underlag, är det en nödvändighet att granskare ges möjlighet att först sätta sig in i organisationens ekonomiska rutiner, och till viss del sektorns förutsättningar – pengaflödena inom ett studieförbund ser helt annorlunda ut jämfört med ett företag eller en kommun. Först med denna insikt är det möjligt att förstå den röda tråden.

KPMG hade kort tid på sig att utföra granskningen, och utan förståelse för våra rutiner har de inte kunnat vara tydliga i vilket underlag de önskat se. Detta har givetvis medfört svårigheter för Ibn Rushd att leverera det som efterfrågas. Vi har gjort vårt yttersta för att vara transparenta och hjälpliga och hoppas att vi nu slutligen kunnat visa på den röda tråden i våra ekonomiska flöden och i vår bokföring på ett sätt som blir tydligt för granskarna.

Skulle det återstå frågor finns vi självklart tillgängliga för att svara på dem. Vi välkomnar granskning. Vi ser det som en möjlighet att få ett par extra ögon att titta på vad vi levererar, vilket i sin tur kan spetsa vårt redan gedigna kvalitetsarbete.

5.1.1 Afrikas horn föräldrar och ungdomar

- KPMG skriver att: "Vid granskning av underlagen har framkommit att ett underlag synes vara ändrat och har använts vid två tillfällen."

Då vi skickade underlag till KPMG, så bifogade vi av misstag ett underlag som ej var godkänt för utbetalning då det var en dubblett. Misstaget beror på den mänskliga faktorn. Vi har återigen stämt av våra utbetalningar gentemot underlagen, och ser att dubbletten inte var föremål för utbetalning. Se det underlag som är godkänt för utbetalning i bilaga 1.

5.1.3 Almadinah Akademi

- KPMG skriver: *”Det kan noteras att inköp gjorda från annat land via internet ej är översatta varför det inte framgår vad som avses.”*

Det framgår vad som avses på fakturorna (se bilaga 5-7). Inköpen avser studiematerial med titlar på franska. Studiematerialet är böcker i arabiska språket som använts i studiecirkel där deltagarna lärt sig arabiska.

- KPMG skriver: *”Ett underlag avseende laserskrivare i december utgörs endast av en inlagd order.”*

Faktura på detta inköp finns även dokumenterat (se bilaga 18).

5.1.4 Amaneti Kulturföreningen

- KPMG skriver *”Av hyresavierna framgår att hela hyresbeloppet är avräknat (”Varav delbetalad”) varje månad varför belopp att betala uppgår till 0 kronor på avierna och inbetalningskortet är makulerade. Inget underlag finns som visar att föreningen har betalat hyran, när det har skett eller på vilket sätt. Det finns inte heller något hyreskontrakt bland föreningens handlingar utan endast en handling från 2014 där det framgår att föreningen övertar ett visst kontrakt på adressen i fråga från en annan förening samt att hyresvärden har godkänt det. Kontrakt där hyresbelopp och andra villkor framgår har inte visats.”*

Föreningen betalar hyran via autogiro, vilket också framgår på hyresavierna (se bilaga 8). Det som framgår på hyresavierna innebär alltså att beloppet dragits från föreningens konto via autogiro. Kraven Ibn Rushd har på föreningarna är att de ska uppvisa kvitton och fakturor på kostnader. Vi kräver inte att de ska uppvisa kontoutdrag på samtliga betalningar. Detta är inte heller något som krävs av oss i statsbidragsvillkoren, regionala villkoren eller de kommunala reglerna för studieförbundsbidrag.

Vi kräver att föreningar som får ersättning för hyra visar upp hyresavier så att vi kan bekräfta att det är pågående kostnader kopplade till rätt samverkanspartner och den specifika verksamheten som har bedrivits. Kostnadsersättningar utgår därför främst från inlämnade hyresavier och inte från hyresavtal som i många fall kan vara flera år gamla och innehålla inaktuella uppgifter om hyreskostnad eller hyresgäst. Vid kvalitetssäkring av inkomna hyresavier säkerställer vi alltid att verksamhetskostnaden avser lokaler där verksamhet har ägt rum, och att kostnaden avser den period då verksamhet har ägt rum. Varje kostnad jämförs med rapporterad verksamhet innan kostnadsersättning godkänns.

5.1.6 Dalsan Föreningen i Göteborg

- KPMG skriver: *”På övriga framgår ”betalt belopp/kvittning -7 001” samt ”Totalt belopp att betala 0”. Inbetalningskortet som bifogats dessa hyresavier är makulerade. Det synes därför vara oklart huruvida föreningen har haft den kostnad som de erhållit ersättning för samt när dessa kostnader i sådana fall har betalats.”*

På fakturorna framgår det av hyresvärden Fastighets AB Balders notering att beloppen är betalda av Dalsanförening samt datum för när det har betalats, se exempel nedan (och bilaga 9):

2019-02-28	Betalt Belopp / Kvittning	Summa kontrakt:	-7 001 0
------------	---------------------------	-----------------	-------------

Fakturorna avser hyra för februari-juni månad, men är utskrivna av hyresvärden 2019-06-27, det vill säga efter förfallodatum för fakturorna och då föreningen redan betalat in hyran. Det är inte ovanligt att föreningar som betalar sin hyra via autogiro kontaktar sin hyresvärd och ber om utskrift av hyresavier i efterhand på grund av att de vill redovisa dem till oss eftersom det är ett krav för att vi ska kunna utbetala kostnadsersättning. Underlagen är också verifierbara genom att kontaktpuppgifter till hyresvärden finns på samtliga underlag. KPMG kan kontakta hyresvärden och be om bekräftelse att hyran betalats in. Det är en del av Ibn Rushds kvalitetssäkringsprocess i de fall mer information behövs.

5.1.12 Lale Kvinnoförening

- KPMG skriver: *”Vad avser underlagen ovan har det noterats att 62 280 kronor, vilket motsvarar fem hyresbetalningar, ska ha betalats kontant. Inga underlag som visar hur betalningen möjliggjorts har erhållits och inte heller något hyreskontrakt. Fakturorna saknar hänvisning till ett hyresavtal och referenspersoner saknas.”*

Föreningen hyr sin lokal i andra hand av en annan förening. På underlaget har Lalé antecknat att de själva betalat hyran kontant (se bilaga 10). KPMG har tolkat anteckningen som att Ibn Rushd har betalat föreningen kontant. Ibn Rushd hanterar inte kontanter och ersätter inte föreningar utan underlag som går att koppla till verksamheten. Vi beklagar att KPMG missförstod detta.

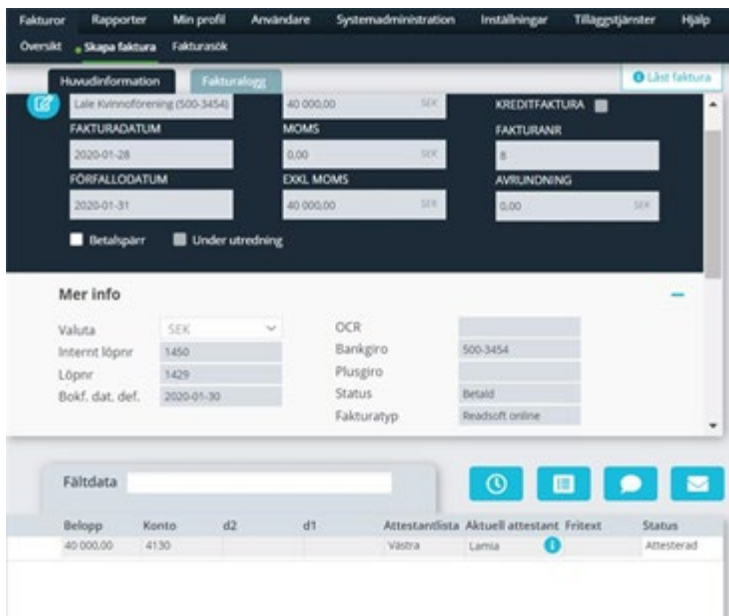
Föreningen har noterat följande på hyresavierna:

Lokal hyra maj – Kontant betal 2019-05-03

Lokal Hyra April – Betald Kontant 2019-04-10

Lokal Hyra Januari-Mars – Kontant Betal 2019-03-10

Ibn Rushd har betalat ut kostnadsersättning en gång den 30 januari 2020 till föreningens konto för kostnader kopplade till verksamheten 2019 (se bilaga 24). Denna transaktion fanns tillgänglig för KPMG att granska.

Belopp	Konto	d2	d1	Attestantlista	Aktuell attestant	Frirest	Status
40 000,00	4130			Vastra	Lamia	1	Attesterad

Ibn Rushd ersätter hyra om en förening, på samma adress, har folkbildningsverksamhet pågående hos oss. För att Lale ska kunna få kostnadsersättning för kostnader kopplade till folkbildningsverksamheten behöver de uppvisa kostnadsunderlag, vilket de har gjort. Även hyresavtal finns dokumenterat (bilaga 11). Kostnadsersättning får en samverkanspart utifrån en skriftlig överenskommelse som gjorts med samverkansparten i planeringen, detta baserat på de behov som finns för att kunna genomföra verksamheten.

Kostnadsersättning betalas ut mot underlag när folkbildningsverksamheten genomförs och slutrapporterats. Stödet hjälper oss att tillsammans utveckla föreningen och vår verksamhet. Kostnadsersättning utgår från slutrapporterad verksamhet och rapport på verksamheten tas ut från vårt verksamhetsrapporteringsystem Gustav.

5.1.15 Somaliska ungdoms utvecklingsföreningen

- *KPMG skriver: "Jan - nov 2019 Lokalhyra [olika belopp varje månad, ibland flera avier samma månad] 25 845"*

Det är inte konstigt att det är olika belopp eller flera avier samma månad eftersom föreningen använt flera olika lokaler i sin verksamhet. De har använt aktivitetshuset i Hammarkullen som fakturerats av Göteborgs stad samt använt sin egen lokal på Kosmosgatan 11 som fakturerats av Fastighets AB Balder (se bilagor 12-14).

- *KPMG skriver: "Jan - jun 2019 Kvartalshyra 1, 2 16 752 SEK/kvartal – makulerade"*

KPMG anger att hyresavierna är makulerade. Precis som i tidigare fall står det tydligt på fakturorna att beloppen är betalda och när de betalats. Fakturorna har skrivits ut av hyresvärden efter förfalldatum, därav har föreningen redan betalat dessa hyror (se bilaga 14).

- *KPMG skriver: KPMG har inte kunnat verifiera utbetalningen om 45 397 kronor som ska ha skett under 2020.” En utbetalning uppgående till 45 397 kronor har inte kunnat verifieras med tillgängligt räkenskapsmaterial.”*

Ibn Rushd har 2020 gjort följande utbetalningar till föreningen:

3 Juli: 37 597kr

1 okt: 7800 kr

Se utdrag ur Centsoft och kostnadsunderlag i bilagor 15-17:

FAKTURADATUM	FÖRVALLODATUM	LEVERANTÖR	INTERNT LÖPNR	FAKTURANR	BELOPP (INKL. MOMS)	BELOPP (EXKL. MOMS)	ATTESTANT	ORGANISATION	TYP	STATUS
2020-10-01	2020-10-10	Somaliska ungdomsut...	1779	02	7 800,00	7 800,00	Ozenana Vitzovic	IBN Rushd Studieförb...	Debet	Betald
2020-07-03	2020-07-10	Somaliska ungdomsut...	1689	01	37 597,00	37 597,00	Lamia Elamri	IBN Rushd Studieförb...	Debet	Betald

Dessa fanns redan i systemet då KPMG gjorde sin granskning och kostnadsunderlag fanns tillgängliga (se bilaga 15-17).

5.1.16 Sveriges muslimska stiftelse

- *KPMG skriver: ”Fakturan avseende deltagaravgift ovan avser en utställd faktura från Stiftelsen till Ibn Rushd Distrikt Västra för deras deltagande i kulturdagarna den 25 – 26 december 2019 uppgående till 20 000 kronor.”*

Den här fakturan avser inte kostnadsersättning och har inte heller bokförts som det. I stället avser den hyra av monterplats under kulturdagarna, alltså marknadsföring. Att KPMG fått med denna fakturan i sitt underlag beror på hur deras begäran till oss var formulerad – de bad inte enbart om underlag för kostnadsersättning.

6.4.1 Utbetalda kostnadsersättningar

- *KPMG skriver: ”Vid avstämning mot Distrikt Västras huvudbok, bankkontoutdrag samt erhållna återrapporteringsfiler, framgår att 871 000 kronor har betalats ut till de angivna mottagarna, men alla utbetalningar har inte gjorts under 2019. Ett antal mottagare har erhållit ersättningarna, eller delar av dem, i januari 2020. Kontroll har även skett att bank eller plusgiro tillhör rätt organisation.”*

Ibn Rushds verksamhetsår sträcker sig från 1 januari till 31 december. Det innebär att verksamheter kan pågå ända fram till 31 december. Deadline för rapportering av föregående års verksamhet till Folkbildningsrådet är 25 januari. Slutrapportering och kvalitetssäkring av verksamheten pågår fram till dess. Eftersom Ibn Rushd betalar ut kostnadsersättningar till samverkande föreningar efter att verksamheten har genomförts, kvalitetsgranskats och slutrapporterats och vi fått in samtliga kostnadsunderlag är det naturligt att en del av kostnadsersättningarna för den verksamhet som skett i slutet av året inte kan betalas ut förrän i början av nästkommande år. Därav ser KPMG att utbetalningar har gjorts i januari 2020, vilket är helt enligt våra rutiner. Se årsplanen över vår verksamhet i bilaga 19.

- *KPMG skriver: ”En förening har erhållit totalt 4 000 kronor mer i ersättning än vad som uppgivits.”*

Det framgår inte vilken förening detta är, men att utbetalningen berör år 2020. Under pågående granskning har Ibn Rushds arbete med verksamheten 2020 fortskridit och även utbetalningar för verksamhet 2020 har fortsatt göras löpande i samband med att verksamheter slutrapporterats. Troligtvis har en ny utbetalning till föreningen skett efter att vi lämnat en sammanställning till KPMG.

- KPMG skriver: *”KPMG har av Distrikt Västra erhållit ekonomiska redovisningar eller förenklade årsbokslut från ett antal av föreningarna samt för stiftelsen. Vid genomgång av dessa har det framkommit att ett par av föreningarna har redovisat att de erhållit ett större belopp än vad Distrikt Västra har uppgivit. KPMG kan inte uttala sig om huruvida det är korrekt då sökningar avseende ytterligare banktransaktioner inte har möjliggjorts.”*

”Några föreningar har redovisat att de erhållit ett lägre belopp än vad Distrikt Västra har uppgivit. Det kan inte uteslutas att delar av de erhållna ersättningarna utelämnas från redovisningen i dessa föreningar. Det synes därmed föreligga en risk att delar av de utbetalda kostnadsersättningarna inte har kommit föreningens alla medlemmar tillgodo, avseende föreningarna i fråga.”

Ibn Rushd har inget krav på att stämma av våra utbetalda kostnadsersättningar mot föreningens bokföring, varken interna krav eller krav från kommunala, regionala eller statliga bidragsgivare. Hur föreningarna redovisar är upp till respektive förening. En trolig förklaring till att föreningarnas redovisningar i vissa fall skiljer sig från Ibn Rushds redovisning av utbetalda kostnadsersättningar per år är dock att Ibn Rushd, som vi beskrivit tidigare, utbetalar en del av kostnadsersättningarna för innevarande år i början av nästföljande år. I vissa fall kan vi se att föreningarna endast redovisat de kostnader som var kopplad till det berörda årets verksamhet. I andra fall ser vi att föreningarna troligtvis även inkluderat kostnadsersättningar för föregående års verksamhet (men som betalats ut under innevarande år) i sin redovisning.

Vi ska dock göra tydligt att samtliga utbetalningar har skett efter redovisning av kvitton och fakturor som är direkt kopplade till verksamheter som genomförts. Vi kan inte bedöma om ”kostnadsersättningarna inte har kommit alla föreningens medlemmar tillgodo”, men vi kan vara säkra på att de har kommit de deltagare tillgodo som deltagit i vår folkbildningsverksamhet som är kopplad till dessa kostnadsersättningar.

Ni uttrycker en oro för att föreningar utelämnar erhållna ersättningar från sina redovisningar. Vi tar detta till oss. Hur långt vi ska gå i våra kontroller av samarbetspartners är en fråga som inte berör enbart Ibn Rushd, utan samtliga studieförbund, men vi vill betona att det är en levande fråga hos oss. Vi lyfte den med Folkbildningsrådet senast i december (se bilaga 20). Vi vill vara en folkbildningsaktör som går i bräschen mot fusket. Där ingår att lägga in våra administrativa resurser på rätt ställen, där de gör mest nytta. Vi ser fram emot en fortsatt diskussion tillsammans med övriga studieförbund samt bidragsgivare. Vi lägger också in denna aspekt i den handlingsplan vi upprättar utifrån en analys av de underlag vi tagit del av under processens gång.

6.4.2 Underlag till kostnadsersättningar

- KPMG skriver: *”Distrikt Väst har enligt lämnade uppgifter utbetalat kostnadsersättningar utifrån egna riktlinjer och bedömningar, bland annat utifrån vilken verksamhet föreningen i fråga har drivit, andra interna kriterier samt efter en rimlighetsbedömning. Beroende på föreningens verksamhet kan Distrikt Västra anse att hela eller vissa delar av exempelvis en hyra ska ersättas.”*

Detta är helt riktigt uppfattat. Ibn Rushd gör inga schablonutbetalningar. Om man jämför föreningarnas kostnadsredovisningar med de utbetalningar som faktiskt har gjorts och som KPMG har tagit del av, så ser man att Ibn Rushd oftast betalar ut lägre summor än de kostnader som föreningarna redovisar. Det beror på att vi just gör rimlighetsbedömningar och avvägningar i varje enskilt fall, helt i linje med de regler och riktlinjer som vi och andra studieförbund har att förhålla sig till.

- *“KPMG har inte erhållit någon insyn i hur bedömningen av underlag har gjorts och inte heller tagit del av avtalen mellan föreningarna och Distrikt Västra.”*
- *“Det går heller inte att kontrollera huruvida en rimlighetsbedömning av kostnadsersättningar kunnat göras då vi inte fått tillgång till nödvändig dokumentation.”*

Ibn Rushd har lämnat ut allt det underlag som lämnats in från föreningarna till Ibn Rushd inför utbetalning av kostnadsersättning. Vi följer våra egna interna rutiner, vilka är kopplade till statens villkor och kriterier för utbetalning av kostnadsersättning (bilaga 25). Vi har både lämnat dessa och muntligt förklarat under olika möten hur dessa bedömningar görs. Vi bifogar även återigen vår checklista för rimlighetsbedömningar (bilaga 21). Tillsammans med övriga rutiner som beskrivs i vår kvalitetshandbok (se innehållet nedan) säkerställer användandet av checklistan att nivån på de ersättningar som betalas följer föreskrivna regler och riktlinjer för studieförbund.

Handbok
Ibn Rushds kvalitetsarbete

Innehåll

Inledning.....	3
Ett systematiskt kvalitetsarbete.....	4
Översikt – Processer, rutiner och verktyg.....	8
Viktiga dokument.....	9
Att skriva verksamhetsavtal.....	11
Utbildning och kompetensutveckling.....	20
Introduktion av ledare.....	20
Cirkelledarutbildning.....	21
Fördjupande ledarutbildningar.....	21
Föreningsutbildningar.....	21
Planering med ledare och deltagare.....	22
Planera ett kulturprogram.....	22
Checklista för etik- och gränsdragning.....	25
Checklista för anordnarskap.....	28
Granskningsprocessen – steg för steg.....	32
Checklista för rimlighetsbedömning.....	49
Checklista för kvalitetsssäkring inför STUV.....	55
Handledning till checklista för kvalitetsssäkring inför STUV.....	57
Rutin för egen utredning.....	62
Rutin för uppföljning av åtgärder – Särskild kontroll.....	73

KPMG eftersöker, som vi förstår det, dokumentation kring vad alla rimlighetsbedömningar har landat i. Sådan dokumentation finns inte i varje enskilt fall. Inte hos oss, och inte hos något annat studieförbund. Studieförbunden är dock skyldiga att dokumentera på en övergripande nivå hur rimlighetsbedömningar görs inom verksamheten. Sedan flera år tillbaka har rimlighetsbedömningar av olika slag skickats till Folkbildningsrådet på deras begäran. Dessa kan begäras ut därifrån.

Utöver underlag för hur rimlighetsbedömningar görs, har Ibn Rushd även skickat verksamhetsavtal för samtliga föreningsarbeten, där samtliga överenskommelser om kostnadsersättningar också framgår, till Sociala resursförvaltningen enligt begäran.

- *KPMG skriver: "Fakturor och kvitton vilka avser inköp av kapitalvaror såsom dator, Ipad, symaskin etc. vilket strider mot Ibn Rushds egen utbetalningspolicy."*

Dessa kapitalvaror har lånats ut till föreningarna och låneavtal finns. Enligt avtalen ska det utlånade återlämnas till Ibn Rushd efter avslutad verksamhet. Detta enligt vår utbetalningspolicy om utlån av utrustning.

Vid planering av verksamhet tillsammans med våra samarbetsorganisationer kan det uppstå önskemål där deras medlemmar är intresserade att lära och utveckla sina kunskaper inom vissa ämnen som kräver specifik utrustning, så som exempelvis ipads eller symaskiner, vilket har tagits upp i samband med denna granskning. Vid den här typen av önskemål gör Ibn Rushd alltid en bedömning kring behovet på sikt. Vi köper enbart in utrustning om vi bedömer att även andra föreningar kan ha behov av utrustningen för sin folkbildningsverksamhet, och att behovet är långsiktigt.

Den här typen av inköp ska i första hand göras av våra egna anställda. Endast chef kan godkänna samt köpa in, och detta beror på att endast ansvariga chefer har ett bankkort där maxbeloppet är begränsat och kopplat till delegationsordning inom vår organisation. Då maxgränsen på chefernas bankkort (som ska användas även för andra kostnader, exempelvis kontorsmaterial och personalrelaterade kostnader) ej får överskridas, har vi i dessa två fall godkänt att samverkansparten gjort inköpet, och sedan ersätts för detta av Ibn Rushd. Vi skrev låneavtal som bekräftar att den inköpta utrustningen är ett lån som ska lämnas tillbaka efter att verksamheten är avslutad.

Ibn Rushd har sedan 2019 lyft denna fråga på nationell nivå i Etik- och gränsdragningsgruppen i Folkbildningsrådet, samt vid Statsbidragskonferensen 2019, för att få input samt råd kring hur vi framöver hanterar dessa önskemål från våra föreningar oss studieförbund emellan.

Vi lyfte bland annat:

- Kostnadsersättning - vad använder vi statsbidraget till?
- Kronor per timme ?
- Om vi enbart är en föreningsbankomat... ?
- Ersätta samverkanspartens lokalhyra ?
- Hyra för verksamhet i privata hem?
- Köpa Ipad/Iphone till cirkelledare för att hen ska kunna använda e-lista?
- Betala fiket på cirkeln?
- Betala ingredienser i matlagningscirklar?

Frågorna hanteras olika hos olika förbund, men Ibn Rushd har efter 2019 implementerat en ännu hårdare rutin som säger att inköp av tekniskt och pedagogiskt material endast ske av ansvarig chef i distriktet.

Vid senaste möte fick vi även en fråga från Annika Karlsson kring hur utrustningen är försäkrad. Eftersom det är utrustning som har lånats ut omfattas den av de försäkringar som har tecknats både för egendom och personal samt cirkelledare och deltagare, i enlighet med de regelverk vi är ålagda att följa som studieförbund och statsbidragsfinansierad organisation. Vi har dock inte varit med om något fall där utlånad utrustning har gått sönder.

- **KPMG skriver: "Underlag har insänts som inte utgör kvitton eller fakturor utan endast orderbekräftelser eller beställningar"**

Detta avser ett underlag i en förening. Även faktura finns, utöver orderbekräftelse. Se bilaga 18.

- KPMG skriver: "Fakturor avseende hyror där uppgifter saknas för att kunna bedöma kostnaden. Inget underliggande hyresavtal har funnits tillgängligt där uppgifter om yta, läge, hyresvillkor etc framgår.

Vi har visat med underlag att detta inte stämmer. Det gäller föreningar som betalar hyra via autogiro och redan har inbetalt beloppet till sin hyresvärd, vilket också framgår på fakturorna (både betalt belopp och datum när de betalats). Hyresavtal finns också tillgängliga, men KPMG har inte efterfrågat dessa i de fall där de velat ha mer information. Som vi förklarat tidigare i detta dokument, så kräver vi att föreningar som får ersättning för hyra visar upp hyresavier så att vi kan bekräfta att det är pågående kostnader kopplade till rätt samverkansparter och den specifika verksamheten som har bedrivits. Kostnadsersättningar utgår främst från inlämnade hyresavier och inte från hyresavtal som i många fall kan vara flera år gamla och innehålla inaktuella uppgifter om hyreskostnad.

- KPMG skriver: "Hyresfakturor om betydande belopp som uppges vara kontant betalda och där uppgifter om läge, yta, övriga villkor etc saknas vilket gör att kostnaden inte kan bedömas samt att det saknas uppgift som visar hur betalningen har finansierats."

Vi har visat med underlag att detta inte stämmer. Både kostnadsunderlag och hyresavtal finns. Ibn Rushd har inte utbetalat något kontant. På underlaget har föreningen antecknat att de själva betalat hyran kontant. Ibn Rushd hanterar inte kontanter och ersätter inte föreningar utan underlag som går att koppla till verksamheten. Kostnadsersättning får en samverkanspart utifrån en skriftlig överenskommelse som gjorts med samverkansparten i planeringen, detta baserat på de behov som finns för att kunna genomföra verksamheten. Föreningen i fråga har inkommit med detta kostnadsunderlag.

- KPMG skriver: "En förening som erhåller kostnadsersättning av Distrikt Västra för hyra, vilken ska erläggas till en stiftelse som i sin tur erhåller kostnadsersättningar från Distrikt Västra. Stiftelsen har även fakturerat Distrikt Västra för deltagaravgifter i egna arrangemang samt för lokalhyra egen cirkelverksamhet."

KPMG menar vad vi uppfattar att Sveriges muslimska stiftelse har fakturerat oss för lokalhyra där vi bedriver vår egen cirkelverksamhet. Detta gäller är en förening som vi samarbetar med som hyr lokal i andra hand av stiftelsen. Det är vanligt att föreningar hyr sina lokaler i andra hand av andra föreningar. Vi följer upp och granskar de föreningar som hyr ut lokalerna och säkerställer att beloppen som ersätts inte överstiger hyreskostnaderna. Vi är fullt medvetna om att föreningen i fråga hyr lokal i andra hand av en av våra andra samverkansparter och har gjort en rimlighetsbedömning innan verksamhetsavtal skrivits med båda föreningarna och kostnadsersättningar betalats ut. Sveriges Muslimska Stiftelse får inte kostnadsersättning för hyra, i det samarbetet har vi betalat ut kostnadsersättning för andra behov så som studiematerial, enligt vårt verksamhetsavtal.

Angående deltagaravgiften. Föreningen Sveriges muslimska stiftelse arrangerar årligen kultur dagar runt jul med ca 3000-4000 deltagare. Ibn Rushd medverkade med en monter i marknadsförenings syfte under dagarna då vi ställde ut och informerade om Ibn Rushd och vår folkbildnings verksamhet. Det är ett mycket bra tillfälle för Ibn Rushd att marknadsföra vår verksamhet och nå ut till flera viktiga målgrupper i Göteborg så som kvinnor, barn, ungdomar och nyanlända. Fakturan berör kostnaden för denna monter och är således inte en kostnadsersättning till föreningen kopplad till bedrivna verksamhet, utan en marknadsföringskostnad som inte heller bokförts som kostnadsersättning.

- KPMG skriver: *"Fakturor har ersatts trots att de saknar specifikationer, saknas sidor eller ej framgår vad som avses."*

Det specificeras inte vilka underlag KPMG menar. Men vi har granskat samtliga underlag och konstaterar att de följer våra riktlinjer för kostnadsunderlag. Det framgår på samtliga underlag vad kostnaderna avser, när kostnaderna uppkommit, vem som ställt ut fakturan, att föreningarna i fråga är fakturamottagare och att det är tydligt kopplat till verksamheten som har bedrivits. Med "ej framgår vad som avses" menar KPMG troligtvis fakturorna med studiematerial med titlar på franska. Vi har i vår kvalitetssäkringsprocess kunnat avgöra vad som avses. Vi tar del av alla studiematerial som köps in, inte bara via kostnadsunderlagen, utan vi granskar dem också för att säkerställa dess kvalitet samt för att stödja cirkelledare och deltagare i att ta fram arbetsplaner för deras cirklar med utgångspunkt i materialen.

7 Slutsats

Studiecirklar och andra egna arrangemang

- KPMG skriver: *"Under 2019 har Distrikt Västra i egen regi genomfört 36 studiecirklar samtidigt som löner enligt kontrolluppgift har utbetalats till totalt 51 anställda, varav 37 har varit cirkelledare enligt egen uppgift. Utöver det har Distrikt Västra såsom uppdragsgivare anlitat ett flertal uppdragstagare för att bland annat vara cirkelledare för den egna verksamheten och då underlag efterfrågats kring utbetalda arvoden har det redovisats cirklar som ej återfinns i den ursprungliga redovisningen granskningen tagit del av."*

Ibn Rushd har redovisat de verksamheter som finansierats med det kommunala bidraget, vilket är det som efterfrågats i granskningen. Men distrikt Västra har genomfört fler verksamheter i Göteborgs kommun som inte finansierats av det kommunala bidraget. Exempelvis genom ett TIA-projekt finansierat av länsstyrelsen och genom *arrtyp 6 Uppsökande och motiverande verksamhet för utrikesfödda kvinnor* som Folkbildningsrådet finansierar genom deras särskilda bidrag för arrtypen. Samtidigt har KPMG begärt ut uppgifter om samtliga löner och arvoden som utbetalats i kommunen, vilket vi också tillhandahållit. Att det finns personer i den sammanställningen som bedrivit verksamhet som inte finansierats av det kommunala bidraget är därför inte konstigt.

Inom den öppna verksamheten som finansierats av det kommunala bidraget har Ibn Rushd Västra genomfört 36 studiecirklar och 6 arrangemang inom verksamhetsformen annan folkbildningsverksamhet. Inom övriga arrangemangstyper som inte finansierats av kommunen har Ibn Rushd Västra genomfört 4 studiecirklar och 26 arrangemang inom verksamhetsformen annan

folkbildning. Utöver det har även ett TIA-projekt genomförts som inte har registrerats i vårt verksamhetsredovisningssystem eftersom det inte finns krav på det. Det har redovisats på annat sätt till Länsstyrelsen.

Kostnadsersättningar

- KPMG skriver: *“Det har inte gått att kvantifiera dessa brister med den information och tid som funnits till förfogande för denna granskning.”*

Vi har i denna sammanställning, samt i vårt svar till Göteborgs stad 210204 (bilaga 23), rätat ut ett antal frågetecken, och visat att påstådda brister inte finns. Vi kan konstatera att vi har frångått våra egna riktlinjer då vi låtit en förening inköpa en symaskin och en annan förening inköpa ipads å Ibn Rushds räkning, för att senare få utläggerna återbetalda av Ibn Rushd. Vi har förklarat varför detta tillvägagångssätt valdes, och har kunnat visa att inga pengar har använts på ett felaktigt sätt. Tidigare i processen har vi också förklarat hur differensen mellan arvodesutbetalningar och kontrolluppgifter till Skatteverket har uppkommit, samt vilka åtgärder vi har vidtagit.

Ibn Rushd har genom hela granskningsprocessen varit öppna och vi har strävat efter att underlätta KPMG:s arbete. Vi kan dock konstatera att det hade varit enklare om uppdraget hade tydliggjorts från början, med tanke på de resurser som granskningar av det här slaget kräver av alla inblandade parter.